

Särskilt investeringsutrymme för elnätsverksamhet

Sammanfattning

- Sveriges Kommuner och Region (SKR) ställer sig positivt till den föreslagna lagen. Den kan ses som en kompromiss för möjligheten att under vissa villkor använda ett tidigare outnyttjat investeringsutrymme.
- SKR anser samtidigt att behovet av en särskild lag aktualiserar behovet att se över om den nya intäktsramen sammantaget blivit alltför begränsad.
- SKR anser att medel även bör kunna användas för att främja lokal elproduktion, så länge det finns otillräckliga marknadssignaler för värdet av sådan.
- SKR vill i sammanhanget uppmärksamma regeringen på att den skatt på avfallsförbränning som införts från den 1 april 2020 ytterligare försämrar förutsättningarna för lokal el- och värmeproduktion och bidrar till kapacitetsbrist.

Synpunkter

SKR har tidigare yttrat sig för både behovet av ytterligare åtgärder för nätkapacitet och för att begränsa elnätsföretagens intäktsramar jämfört med ett tidigare alltför generöst ramverk.

Lagförslaget ger ett särskilt investeringsutrymme för elnätsverksamhet som ökar kapaciteten i näten. Lagen kan ses som en kompromiss för möjligheten att använda s.k. outnyttjat underskott i förhållande till intäktsramen för tillsynsperioden 2012–2015. Det har där funnits olika tolkningar av myndigheter, domstolar och nätföretag om i vad mån dessa ska kunna användas även under kommande perioder. Lagen breddar möjligheten för liknande insatser som omfattas av de överenskommelser träffats i Stockholm och Malmö under hösten 2019 om ökad lokal elproduktion och andra åtgärder för ökad nätkapacitet, för att avhjälpa en akut bristsituation. Den kan även sägas gynna företag som varit sparsamma med att utnyttja sina tidigare intäktsramar. SKR tillstyrker därför lagförslaget.

SKR ser lagförslaget som otillräckligt för att avhjälpa kapacitetsbrist

Lagsförslaget aktualiserar näraliggande frågor om nätföretagens intäktsram, möjligheten att gynna lokal elproduktion samt den nya skatten på avfallsförbränning.

SKR ifrågasätter behovet av en särskild lag och varför de avsedda investeringarna inte kan rymmas inom ramen för ellagens nya bestämmelser om intäktsram för nätverksamhet för kommande perioder. Det kan tyda på att skärpningen av intäktsramen sammantaget har gått för långt, med både kraftigt minskade räntekostnadsantaganden, tillämpning av normalkostnader för utrustning som är svåra att erhålla för

alla bolag, avskrivningstider som inte beaktar behovet av utrangering i förtid, åldersbaserat nuanskaffningsvärde, årligt rationaliseringskrav samt otillräckliga incitament för innovation till exempelvis flexibilitetslösningar. SKR anser därför att erfarenheterna av den nya intäktsramen bör följas upp skyndsamt, särskilt med avseende på mindre nätföretag.

SKR vill understryka att medel för att minska kapacitetsbristen även bör kunna användas för att gynna lokal elproduktion, liksom i överenskommelserna för Stockholm och Malmö. Trots att lokal elproduktion inte är ett ansvar för nätföretagen bör ett sådant främjande vara möjligt, när ökad lokal produktion utgör ett tydligt alternativ till nätinvesteringar och det saknas tillräckliga marknadssignaler för värdet av sådan elproduktion. Regelverken för nätkapacitetsreserv etc. bör ses över för att underlätta detta.

SKR vill i sammanhanget uppmärksammar regeringen på att den skatt på avfallsförbränning som genomförts från 1 april ytterligare försämrar förutsättningarna för lokal el- och värmeproduktion i ett läge med ökat elbehov och kapacitetsbrist i elnäten. Tillsammans med ändrade konkurrensförutsättningar till följd av energiöverenskommelsen samt det snabba införandet av ökad beskattning av kvarvarande fossil del i fjärrvärmens påkallar detta en bredare översyn av villkoren för lokal el- och kraftvärmeproduktion.

Sveriges Kommuner och Regioner

Anders Knape
Ordförande